

MARIA JOSEP CASTILLO

dos facsímils de francesc Carreras i Candi

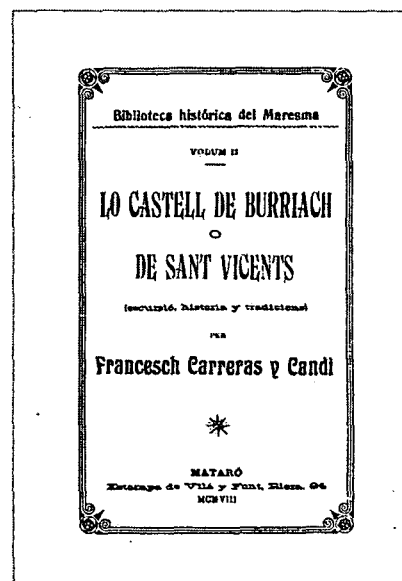
Segons la Gran Enciclopèdia Catalana, una edició facsímil és la reproducció integral d'un document o d'un llibre manuscrit o imprès per tal de facilitar-ne l'estudi als erudits. En aquesta ocasió els dos llibres a comentar són edicions facsímils de títols ja exhaurits d'un autor relacionat amb la vila d'Argenton.

que properament se'n farà una de nova de la ja exhaurida *Argentona històrica*.

Francesc Carreras i Candi (Barcelona 1862-1937) fou advocat, periodista i historiador. El podem recordar com a membre fundador i president del Centre Excursionista de Catalunya; com a col·laborador de publicacions com *L'Il·lustració Catalana*, *La Veu de Montserrat* o *La Vanguardia*; com a membre de la Reial Acadèmia d'Història, de la de Bones Lletres de Barcelona (en fou director entre el 1927 i el 1931) i de la de Sevilla; com a director de la Geografia General de Catalunya; i com a historiador especialitzat en història medieval catalana.

Els estius passats al mas Pardal d'Argenton, al veïnat de Traïà, el portaren a conèixer i a plasmar en una sèrie d'obres alguns aspectes de la geografia i la història de la nostra vila i la nostra comarca que formen part de la seva extensa producció (60 llibres, 730 articles...)

Es tracta de dues obres de Francesc Carreras i Candi. Una és *Lo castell de Burriach o de Sant Vicents*, que l'Ajuntament d'Argenton ha editat en facsímil en dues ocasions: el 1980, amb motiu de la commemoració del 5è centenari de les Municipalitats de la Baronia del Maresme, i el 1986, coincidint amb l'inici de les obres de consolidació de les restes del castell. L'altra és *Pere Joan Ferrer, militar y senyor del Maresme*, facsímil publicat a Mataró el 1987. Sembla ser

Dedicat a l'arquitecte i alcalde mataroní Emili Cabanyes com a homenatge per "son afecte al castell de Burriach contribuint en la nostra tasca al estudiar arquitectònicament les seves runes", Carreras i Candi realitza a *Lo castell...* el primer estudi exhaustiu d'aquest sentinella del Maresme. L'obra està dividida en tres parts, excursió, història i tradicions, amb un total de 27 capítols. Cada un l'inicia un resum del seu contingut i apareixen il·lustracions

■ CARRERAS Y CANDI, Francesc

■ *Lo castell de Burriach o de Sant Vicents (excursió, història y tradicions)*

■ Mataró, 1908.
Biblioteca històrica del Maresme, vol. II

■ Edició facsímil: Ajuntament d'Argenton, 1986. 322 pàgines

MARIA assessora tècnico-fiscal
assegurances - gestions

C/ Les Parres, 6-8 - Tel. i Fax 93 797 02 06
ARGENTONA

QUEVIURES-CANSALADERIA

EMBOTITS I FIAMBRES
D'ELABORACIÓ PRÒPIA

CASA
Fontcuberta

ESTABLERTA DES DE 1892

Tel. 93 797 03 07 - 08310 ARGENTONA

amb dibuixos de diversa procedència. El llibre està excel·lentment documentat: les notes a peu de pàgina remetent a un munt d'estudis medievals del segle XIX o a documents originals d'arxius particulars, parroquials, municipals, etc., alguns dels quals coneixem gràcies a Carreras, doncs a hores d'ara s'han perdut o són de difícil consulta. Onze d'aquests documents apareixen transcrits al final del llibre com un apèndix documental, datats el 1172 el més antic i el 1564 el més modern.

Cal destacar la peculiaritat de trobar-nos davant d'un text anterior a la normalització del català feta per Pompeu Fabra, la qual cosa s'observa ja en el títol de l'obra (*Lo castell, Burriach...*). Referència indispensable per tots els historiadors que vulguin aproximar-se al passat de les nostres contrades, *Lo castell...* queda avui dia complementat per nous i recents estudis. Però malgrat tot no deixa de tenir l'encant d'una obra que és ja del segle passat i gairebé centenària.

Ja no del segle passat sinó de l'anterior, del XIX, és l'altre llibre a comentar. Publicat el 1892 (16 anys abans de *Lo castell...* i un després de l'*Argentona històrica*) l'edició facsimil ve en aquest cas precedida d'un pròleg a càrrec de Carles

Marfà, director del Museu de Mataró, on es glosa la figura de l'autor i es comenta breument l'obra reproduïda el 1987, coincidint amb el cinquantenari de la mort de Carreras i Candi.

Pere Joan Ferrer (Barcelona ? 1431- Burriac 1502 o 1504) fou un militar que intervingué en la guerra civil catalana del segle XV, ara en un bàndol, ara en un altre, estant en el del rei Joan II quan aquest guanyà el conflicte. El monarca va recompensar Ferrer donant-li en penyora el castell de Burriac i les viles de Mataró, Argentona, Cabrera, Vilassar i Premià, fet que el convertí en baró del Maresme, com ell mateix es titulà. Aquest cavaller medieval fou a més de militar, escriptor. Ens va deixar dues obres, *Sumari*

de batalla a ultrança i *Pensament fet per mossèn Pere Joan Ferrer*, de temàtica cavalleresca i militar la primera i de caire amorós o psicològic la segona i que podem llegir en un altre

estudi fet sobre la figura de Pere Joan Ferrer cent anys després del primer, elaborat per Joaquim Monclús i Maria Plubins i publicat a Argentona el 1984.

El treball de

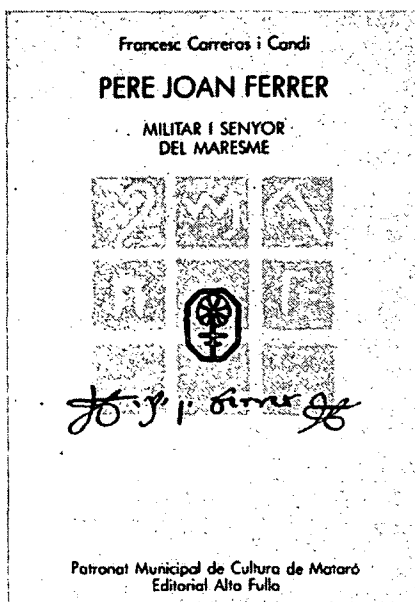
Francesc Carreras i Candi fou mereixedor del premi de l'Ajuntament de Reus als Jocs Florals de Barcelona del 1892. Dividit en 16 capítols, acaba també amb un apèndix de 17 documents ordenats cronològicament il·lustratius de la trajectòria del nostre protagonista. Les relacions entre Ferrer i els seus vassalls maresmencs anaren de la tibantor a l'enfrontament. Possiblement el feudal residí al castell roquer de Burriac i hi morí. Es tracta d'un personatge doncs que pels seus lligams amb la història del Principat i amb la de la nostra comarca, resultà atractiu per un historiadore com Carreras i, és per això, que el convertí en objecte d'aquest acurat i ben documentat estudi biogràfic.

■ CARRERAS Y CANDI, Francesch

■ *Pere Joan Ferrer.*
Militar y senyor del Maresme

■ Impremta "LaRenaixensa"
Barcelona, 1892

■ Edició facsimil: Patronat
Municipal de Cultura de Mataró.
Editorial Altafulla. Mataró, 1987.
Col·lecció Caps de Bou, nº 6.
XVI +184 pàgines

Ma. Antònia

Fruites i verdures

Palça de Vendre, parades 1 i 2
Telèfon 93 756 10 34
08310 ARGENTONA

Portem
comandes
a domicili

Ramaderia Argentona, S.A.

Ronda Exterior, s/n.
Argentona

CRIANÇA,
MATANÇA
I ELABORACIÓ
PRÒPIA

Tels. 93 797 02 57
93 797 02 59
93 799 64 55